

[Ellen Strange Petersen.]

juni i fjor, var der endnu nogen, der var i tvivl om, hvorvidt hash burde frigives; det var bl. a. derfor, at revisionsbestemmelserne blev indsat i lovene. Enhver tvivl med hensyn til hashens farlighed specielt for unge må nu være bortvejret, og jeg vil gerne have lov til at sige, at jeg var meget glad for at høre hr. Tastesens udtalelser herom.

Jeg vil gerne henviser til de to artikler, som er optrykt som bilag til lovforslaget, skrevet henholdsvis af professor, dr. med. Villars Lunn og professor, dr. med. Jens Schou. Der er heri to forhold, som jeg særlig vil fremhæve. Det ene er, at det både fra psykiatrisk og fra pædagogisk side er erkendt, at regelmæssig brug af cannabis, hash, kan medføre kendelig nedsættelse af de unges indlærings- og koncentrationsevne og visse betænkelige personlighedsændringer i retning af apati og indadvendthed samt svigtende evne og vilje til at yde præstationer og realisere planer. Som undervisningsministeriets konsulent, magister Peter Schiøler, så slående har sagt: vejen fra gymnasiet til Koføeds skole er somme tider uhyggelig kort.

Det er videnskabeligt bevist, at indtagelse af hash betyder en tilsvarende fare for trafikikkerheden som indtagelse af alkohol; det fremgår af professor Schous artikel, og det fremgår i øvrigt også af de undersøgelser, som dr. Rafaelsen på rigshospitalet har foretaget, men medens indtagelse af alkohol kan påvises senere ved kliniske undersøgelser og således retsforfølges, har man endnu ikke mulighed for at påvise hashindtagelse.

Af alle undersøgelser, der er foretaget her i landet vedrørende narkomaner, er den mest rystende dog den, dr. Jørgen Voigt har beskrevet i Ugeskrift for Læger den 15. oktober i år vedrørende narkomandødsfald registreret på retsmedicinsk institut fra den 1. januar 1968 til den 1. maj i år. Denne undersøgelse viser en uhyggelig stigning i dødsfald, der direkte skyldes narkotikamisbrug blandt unge mænd, den yngste 15 år. I en henvendelse til folketinget har dr. Voigt gjort opmærksom på, at efter den 1. maj i år har man på retsmedicinsk institut i København fået kendskab til i hvert fald 7 tilfælde af egentlige narkotikadødsfald plus 4 andre dødsfald blandt narkomaner samt 2 drab begået af narkomaner.

Der kan efter disse redegørelser ikke være skygge af tvivl om, at det er på høje tid, at samfundet sætter ind med fuld styrke i bekæmpelsen af ungdomsnarkomanien, herunder også hashforbruget. Vi må se tingene i sammenhæng, både den indbyrdes sammenhæng i problemerne her i landet og vor problemer i sammenhæng med andre landes.

Det skal her lige understreges, som også hr. Tastesen gjorde det, at hash er forbudt stof i alle vestlige lande, og at det kan have helt uoverskuelige følger, hvis vi ikke har samme restriktive politik på dette område som de lande, vi har nær forbindelse med.

Problemerne for regering og folketing er som sagt mangesidede, og trods en omfattende debat i dag når vi vel ikke at komme ind på alle de spørgsmål, det berører, så jeg vil især koncentrere mig om de områder, hvor jeg mener der er divergerende opfattelser.

Først behandlingsområdet: jeg tror, vi alle er enige om, at der skal en intensiveret behandling til for at hjælpe de unge, der allerede er ramt af stofmisbrug. De skal hjælpes, som samfundet hjælper alle andre, der uforskyldt eller selvforskyldt er kommet i ulykke. I de senere år er der gjort mange forsøg, adskillige på utraditionel vis, for at hjælpe unge stofmisbrugere. Resultaterne hidtil har trods store anstrengelser og megen idealisme hos hjælperne ikke været strålende, men bestræbelserne må fortsættes og udbygges. Det store spørgsmål, der melder sig her, er, om det ikke er nødvendigt at udvide bemyndigelserne til tvangsmæssig behandling, ikke for at straffe, men simpelt hen for at redde menneskeliv.

Af Nordisk Råds betænkning om narkotikaforskning af september i år fremgår det, at der i Norge foreligger et lovforslag, som skal muliggøre tvangsindlæggelse af selvdestruktive narkomaner, selv om der ikke foreligger en alvorlig sindslidelse i sædvanlig forstand, og at lovforslaget er enslydende med et svensk lovforslag, som er fremsat. Jeg beder indenrigsministeren og folketingets narkotikaudvalg overveje, om vi også bør have en sådan paragraf. Et andet spørgsmål, hvor vi næppe heller på forhånd er enige, er spørgsmålet om behandlingen af den smitsomme leverbetændelse. I bemærkningerne til det lovforslag, vi behandler i dag, siges det, at sundhedsstyrelsen har